

ประโยค ๑-๒
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ตํ ทิวสณจ โคपालกสุส เชนมมงคลํ โหติ ฯ โคपालกสุส
 เกเห นิพทฺธํ เอโก ปจเจกพทฺโธ ภูษติ ฯ โส ตํ โภเชตฺวา มงฺคลมกาลี ฯ
 พหุ ปายาสํ ปฏฺยตฺโต โหติ ฯ โคपालโก เต อากเต ทิสฺวา “กฺโต
 อากตตฺถาติ ปุจฺฉิตฺวา สพฺพํ ปวตฺตี สุตฺวา มุทฺธาติโก กุลปฺตฺโต เตสุ
 อนุกมฺปํ กตฺวา ปหฺนฺเตน สปฺปีนา ปายาสํ ทาเปสิ ฯ ภริยา “สามี ตยิ ชีวนฺเต,
 อหํ ชีวามิ นาม, ทิฆรตฺตํ อุโนทโรสี, ยาวทตฺถํ ภูษชาติ วตฺวา สปฺปีนา
 สทฺธิํ ตทภิมุขญฺเวยว กตฺวา อตฺตนา มนฺทสปฺปี โลกเมว ภูษชิ ฯ อิตโร พหุ
 ภูษชิตฺวา สตฺตถฺจทิวเส ฉาตตฺยา อหารตณฺหํ ฉินฺทิตฺตํ นาสกฺขิ ฯ โคपालโก
 เตสํ ปายาสํ ทาเปตฺวา สยํ ภูษชิตฺตํ อารภิ ฯ โกตฺทฺลิกโก ตํ โอลเณนฺโต
 นิสิตฺตฺวา เหฏฺฐาปีเจ นิปนฺนาย สุนฺชียา โคपालเณน วฏฺเฐตฺวา ทียมานํ
 ปายาสปฺเณทํ ทิสฺวา “ปฺลฺลวตฺยาอํ สุนฺชิ นิพทฺธํ เอวรูปํ โภชนํ ลภตฺติ
 จินฺเตสิ ฯ โส รตฺติภาเค ตํ ปายาสํ ชีราเปตฺตํ อสฺกโกนฺโต กาลํ กตฺวา ตสฺสา
 สุนฺชียา กุจฺฉิตฺตํ นิพพตฺติ ฯ อตฺสส ภริยา สรีริกฺจจํ กตฺวา ตสฺมีเยว เกเห
 ภตฺตี กตฺวา ตณฺฑลนาฬิ ลภิตฺวา ปจิตฺวา ปจเจกพทฺธสฺส ปตฺเต ปติฏฺฐาเปตฺวา
 “ภนฺเต ทาสสฺส โว ปาปฺณาตฺตฺติ วตฺวา จินฺเตสิ “มยา อิเชว วตฺตํ วฏฺฏติ,
 นิพทฺธํ อโย อิธาคจฺฉติ, เทยฺยธมฺโม โหตุ วา มา วา, เทวสิกํ วนฺทนต์ฺติ
 เวยฺยาวจฺจํ กโรนฺตี จิตฺตํ ปสาเทนฺตี พหุ ปฺลฺลํ ปสฺวิสฺสามิตฺติ สว ตตฺถ
 ภตฺตี กโรนฺตี วสิ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สามี โข สุนจี ฌญูเจ วา สตุตเม วา มาเส เอกเมว กุกุรุ วิชาปี ฯ
 โคपालโก ตสฺส เอกเชนฺญา จีรํ ทาเปสิ ฯ โส นจิสฺเสว วฑฺฒิ ฯ อถสฺส
 ปจฺเจกพุทฺโธ ฌญชฺนโต นิพทฺธํ เอกํ ฆตฺตปิณฺฑํ เทติ ฯ โส ฆตฺตปิณฺฑํ นิสฺสาย
 ปจฺเจกพุทฺเธ สีนหมกาสิ ฯ โคपालโก นิพทฺธํ เทว วาเร ปจฺเจกพุทฺธสฺส
 อุปฺภูจฺจํ ยาติ ฯ โส กจฺจนฺโตปิ อนฺตรามกฺเค วาลมิกฺกุจฺจเน ทณฺฑเนน กจฺเจ
 จ ฌมฺมิจฺจ ปหริตฺวา “สุสฺสูติ ติกฺขตฺตํ สทฺทํ กตฺวา วาลมิกฺเค ปลาเปสิ ฯ โส
 เอกทิวสํ ปจฺเจกพุทฺธํ อหา “ภนฺเต ยทา เม โอกาโส น ภวิสฺสูติ, ตทา อิมํ
 สุนขํ เปเสสฺสามิ; อิมสฺส ปหิตสณฺญาณเณ อากจฺเจยฺยาถาติ ฯ ตโต ปฺภุจฺจาย
 อโนกาสทิวเส “กจฺจนฺ ตาต อຍ္ຍံ อานหิตี สุนขํ เปเสสิ ฯ โส เอกวจนเนน
 ปกฺขนฺทิตฺวา สามิกสฺส กจฺจนฺทมิโปถนฺทฺจฺจเน ติกฺขตฺตํ ภูสฺสูติตฺวา เตน สทฺเทน
 วาลมิกานํ ปลายนภาวํ ฌตฺวา ปาโตว สริริปฺปฏิชคฺคณํ กตฺวา ปณฺณสาถํ
 ปวิสิตฺวา นิสินฺนสฺส ปจฺเจกพุทฺธสฺส วสนฺทฺจฺจํ คนฺตฺวา ปณฺณสาลาทฺวาเร
 ติกฺขตฺตํ ภูสฺสูติตฺวา อตฺตโน อากตภาวํ ชานาเปตฺวา เอกมฺนฺเต นิปชฺชติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ก็ ในวันนั้น อ. มงคลเพื่อแม่โคนม ของนายโคบาล ย่อมมี ฯ
 อ. พระปัจเจกพุทธเจ้า องค์หนึ่ง ย่อมฉัน ในเรือน ของนายโคบาล เนื่องนิตย ฯ
 อ. นายโคบาลนั้น ยังพระปัจเจกพุทธเจ้านั้น ให้ฉันแล้ว ได้กระทำแล้ว
 ซึ่งมงคล ฯ อ. ข้าวปายาส มาก เป็นของอันทนายโคบาลนั้นเตรียมแล้ว
 ย่อมเป็น ฯ อ. นายโคบาล เห็นแล้ว ซึ่งชน ท. เหล่านั้น ผู้มาแล้ว ถามแล้วว่า
 อ. ท่าน ท. เป็นผู้มาแล้ว แต่ที่ไหน ย่อมเป็น ดังนี้ ฟังแล้ว ซึ่งเรื่อง อันเป็นไปทั่ว
 ทั้งปวง เป็นกุกบุดร ผู้มีชาติแห่งบุคคลผู้อ่อนโยน เป็น กระทำแล้ว ซึ่งความ
 เอ็นดู ในชน ท. เหล่านั้น ยังบุคคลให้ให้แล้วซึ่งข้าวปายาส ด้วยเนยใส
 อันเพียงพอ ฯ อ. ภริยา กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ นาย ครั้นเมื่อท่าน เป็นอยู่อยู่
 อ. ดิฉัน ชื่อว่าย่อมเป็นอยู่ อ. ท่าน เป็นผู้ที่มีท้องอันพร่อง ย่อมเป็น ลิ่นราตรี
 อันยาวนาน อ. ท่าน จงบริโภคนั้น เพียงไรแต่ความต้องการ ดังนี้ กระทำแล้ว
 ซึ่งข้าวปายาสให้เป็นของมีหน้าเฉพาะต่อสามีนั้น กับ ด้วยเนยใส่นั้นเทียว
 บริโภคแล้ว ซึ่งเนยใสอันเหลว หน้อยหนึ่งนั้นเทียว ด้วยตน ฯ อ. สามีนอกนี้
 บริโภคแล้ว ซึ่งข้าวปายาส อันมาก ไม่ได้อาจแล้ว เพื่ออันตัด ซึ่งความอยากใน
 อาหาร เพราะความที่แห่งตนเป็นผู้หิวแล้ว ลิ่นวันเจ็ดและวันแปด ท. ฯ อ. นาย
 โคบาล ยังบุคคล ให้ให้แล้ว ซึ่งข้าวปายาส แก่ชน ท. เหล่านั้น เริ่มแล้ว เพื่อ
 อันบริโภคเอง ฯ อ. นายโกตุหลิก นั่งแลดูอยู่แล้ว ซึ่งนายโคบาลนั้น เห็นแล้ว
 ซึ่งก้อนแห่งข้าวปายาส อันอันทนายโคบาลปั้นแล้วจึงให้อยู่ แก่นางสุนัข
 ตัวนอนแล้ว ในภายใต้แห่งตั้ง คิดแล้วว่า อ. นางสุนัขนี้ มีบุญ ย่อมได้ ซึ่งโภชนะ
 อันมีอย่างนี้เป็นรูป เนื่องนิตย ดังนี้ ฯ อ. นายโกตุหลิกนั้น ไม่อาจอยู่
 เพื่ออันยังข้าวปายาสนั้น ให้ย่อย ในกาลอันเป็นส่วนแห่งราตรี กระทำแล้ว

ซึ่งกาละ บังเกิดแล้ว ในท้อง ของนางสุนันนั้น ๆ ครั้งนั้น อ. ภรรยา ของนาย โทตุหลิกนั้น กระทำแล้ว ซึ่งกิจแห่งสตรีระ กระทำแล้ว ซึ่งการรับจ้าง ในเรือน นั้นนั้นเที่ยว ได้แล้ว ซึ่งทะนานแห่งข้าวสาร หุงแล้ว ยังโกษณะ ให้ตั้งอยู่เฉพาะ แล้ว ในบาตร ของพระปัจเจกพุทธเจ้า กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ส่วนบุญนี้ จงถึง แก่ทาส ของท่าน ท. ดังนี้ คิดแล้วว่า อ. อันอันเราอยู่ในที่นี้ นั้นเที่ยว ย่อมควร อ. พระผู้เป็นเจ้า ย่อมมา ในที่นี้ เนื่องนิศย์ อ. ไทยธรรม จงมีหรือ หรือว่า อ. ไทยธรรม จงอย่ามี อ. เรา ไหว้อยู่ กระทำอยู่ ซึ่งความ ขวนขวาย ยังจิต ให้เลื่อมใสอยู่ สิ้นกาลอันเป็นไปในวัน จักประสบ ซึ่งบุญอันมาก ดังนี้ อ. ภรยานั้นกระทำอยู่ ซึ่งการรับจ้าง อยู่แล้ว ในเรือนนั้น นั้นเที่ยว ๆ

แปลโดยอรธ

๒. ในเดือนที่ ๖ หรือที่ ๗ นางสุนันแม่นั้นแล ตกลูกออกมาตัวเดียว เท่านั้น ๆ นายโคบาลให้ให้น้ำนมของแม่โคนมตัวหนึ่งแก่ลูกสุนันนั้น ๆ ไม่นานนัก ลูกสุนันนั้นก็เติบโตใหญ่ ๆ ครั้งนั้น พระปัจเจกพุทธเจ้าเมื่อจะฉัน ย่อมให้ก่อนข้าวก่อนหนึ่งแก่ลูกสุนันนั้นเป็นนิศย์ ๆ เพราะอาศัยก่อนข้าว สุนันนั้น ได้ทำความรักในพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้ว ๆ นายโคบาลยอมไปยังที่ บำรุงของพระปัจเจกพุทธเจ้า (วันหนึ่ง) ๒ ครั้งเป็นนิศย์ ๆ นายโคบาลนั้น แม้เมื่อเดินไป ตีที่พุ่มไม้และพื้นดิน ด้วยท่อนไม้ในที่ซึ่งมีเนื้อร้าย ในระหว่าง ทาง ส่งเสียงว่า สุ ๓ ครั้ง (ไล่) เนื้อร้ายให้หนีไป ๆ ในวันหนึ่ง นายโคบาลนั้น เรียนกะพระปัจเจกพุทธเจ้าว่า ท่านผู้เจริญ กาลใด ผมไม่มีโอกาส (ว่าง) กาลนั้น กระผมจักส่งสุนันตัวนี้มา ขอพระคุณท่านพึงมาด้วยสัญญาณ แห่งสุนันนี้ที่กระผมส่งมาแล้ว ๆ ตั้งแต่นั้นมา ในวันที่ไม่มีโอกาส เขาส่งสุนัน ไปว่า ฟ่องไป จงนำพระผู้เป็นเจ้ามา ๆ ด้วยคำคำเดียวเท่านั้น สุนันนั้นวิ่งไป เหา ๓ ครั้ง ในที่ที่นายตีพุ่มไม้และพื้นดิน รู้ว่าเหล่าเนื้อร้ายหนีไปด้วย

เสียงนั้นแล้ว ไปถึงที่อยู่ของพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้กระทำ สิริปฏิบัติแต่เช้าตรู่
เข้าไปยังบรรณศาลานั่งอยู่แล้ว เहांที่ประตูบรรณศาลา ๓ ครั้ง ให้ท่านรู้ว่า
ตนมาแล้ว หมอบอยู่ที่ส่วนข้างหนึ่ง ๑